

Pálffy Móric és a kuruc úr

A nemrég elhunyt sötét emlékű helytartó életéből érdekes humoros epizód jutott tudomásunkra, mely 1862-ben történt, mikor Pálffy a helytartóságot átvevén, az abszolút uralom hivatalaira magyar embereket akart kinevezni. A fontosabb pozíciókra ismert nevű, népszerű férfiakat igyekezett megnyerni. Észak-Biharmegye adminisztrátorául Komlóssy Imrét szemelte ki. Komlóssy Imre Thurzó bihari alispánnak veje s 48-ban Debrecen egyik kerületének képviselője volt, kit a szabadságharc után halálra is ítélték, de Haynaunak a kamarillával történt összezördülése folytán harmincegy társával együtt váratlanul kegyelmet nyert. Pálffy különösen alkalmasnak gondolta a nekiszánt állásra s fölrendelte magához Budára audienciára. Komlóssy föl is ment, de kereken kijelentette, hogy az adminisztrátorságot nem fogadja el. Pálffy lenyomta egy kényelmes zsöllyébe, szivart dugott a szájába s a rábeszélés minden eszközével igyekezett kapacitálni, de a nyakas kuruc hajthatatlan maradt. — Ekkor történt, hogy a beszéd hevében a helytartó mindig közelebb húzta a maga székét s közben hogy kényelmesebben üljön, egy hirtelen katonás mozdulattal a jobb lábát kinyújtotta s föltette a Komlóssy székének a karjára; azután, mintha mi sem történt volna, beszélt tovább. A volt magyar képviselő egy darabig csak nézte maga mellett a zsinóros attiláját csaknem súroló sarkantyús lakkcipőt és tábornoki nadrágot, azután egyet gondolt s nyugodtan és komoly arccal — föltette ő is a maga sarkantyus, magyarcizmás jobb lábát, a helytartó székének karjára, az aranyujtásos tábornoki kabát mellé. Erre már Pálffy nézett nagyot, de folytatta a beszélgetést; kis váltatva azonban szép lassan leeresztette a lábát a földre, mire Komlóssy is hasonlóképp cselekedett. Ezenközben végére jártak a társalgásnak is, melyet a lábjáték egy percre sem akasztott meg. Pálffy most már fölhagyott a kapacitálással s hidegen bocsátotta haza az elszánt magyar urat. Később azonban, mint akkortájt beszéltek, szokott cinikus módján ő maga mondta el környezetének, hogy milyen vakmerően lefőzte a rebellis magyar.

* * *